Zaterdag, 6 Juni 1942 DAGBLAD 59ste Jaargang, No. 3618

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Regering neemt alle Nederlandse schepen over.

Slag bij Midway nog niet beslist.

Enorme schade toegebracht aan de Japanse vloot.

Australiërs en Nederlanders brengen nog meer duikboten tot zinken.

Laval op de wipstoel.

Statenleden bestuderen Arubaanse toestanden i. v. b. Begroting.

NEDERLANDSE REGERING NEEMT SCHEPEN OVER.

De Nederlandse Regering eiste heden alle schepen onder Nederlandse vlag voor de duur van de oorlog op en het officiële Nederlandse nieuwsagentschap Aneta deelde mede, dat zij gedeeltelijk werden gecharterd namens de Noordamerikaanse Regering.

Aneta zeide, dat een overeenkomst, volgens welke Nederlandse schepen ter beschikking worden gesteld van de Noordamerikaanse autoriteiten, getekend werd door Averell Harrimann, den Noordamerikaansen steunverleningscoördinator, en Britse en Nederlandse autoriteiten. Het besluit voor het overdragen der schepen aan de Nederlandse Regering werd getekend door Pieter Kerstens, Minister van Handel en Industrie (Londen, (AP) 6,6).

STEUNVERLENINGS-OVEREENKOMST MET NEDERLAND EN NOORWEGEN.

De Verenigde Staten boden steunverleningsovereenkomsten, dekkende militaire bijstand, aan Noorwegen en Nederland aan. Het schema van de voorstellen is gelijk aan die enige tijd geleden door de Russische en Chinese Ambassadeurs ontvangen werd. Het werd aan de Noorse en Nederlandse Ambassadeurs overhandigd door Cordell Hull (Washington, (AP) 5,6).

NELSON VORMT EEN COMITÉ VAN VOEDSEL-VEREISTEN.

Donald Nelson, Voorzitter van de Oorlogs-Productieraad, vormde een Comité voor Voedsel-vereisten onder voorzitterschap van Secretaris van Landbouw Wickard, om het toezicht te houden op de productie en toewijzing van alle burgerlijke en militaire voedselvoorraden. De vestiging van het nieuwe comité binnen de Oorlogs-Productieraad zal — naar verwachting — binnen enkele dagen worden gevolgd door de bekendmaking van een gecombineerde Brits-Noordamerikaanse Voedselraad. Nelson zeide, dat het nieuwe comité de burgerlijke, militaire en buitenlandse voedselvereisten zal vaststellen en het gezag heeft de binnenlandse productie van voedsel op te voeren of te beperken, „evenals de invoer van voedsel en landbouwmaterialen waaruit voedsel wordt verkregen" (Washington, (AP) 5,6).

OOM SAM KAN ZIJN MANNETJES UITRUSTEN.

Luitenant-Generaal Brehon Somervelle, de Noordamerikaanse Commandant van de Voorraadvoorzieningsdienst verklaarde, dat „wij alle troepen, welke wij naar het buitenland zenden, volledig kunnen uitrusten" en zeide, dat er geen vertraging zal zijn in het verzenden van de uitrustingen naar de Britse eilanden. (Met de Noordamerikaanse troepen in Noordierland, (AP) 5,6).

BELANGRIJK VLOOT-GEVECHT TUSSEN V.S. EN JAPAN.

Midway.

De Noordamerikaanse en Japanse vlooteenheden zijn klaarblijkelijk gewikkeld in een van de grootste zeeslagen van de Stille Oceaan, als gevolg van des vijands poging om gisteren de zwaar versterkte Noordamerikaanse buitenpost Midway aan te vallen. Commentaar leverend op het communiqué, dat hedenmorgen te Pearl Harbor werd uitgegeven door Admiraal Chester Nimitz, den bevelvoerenden commandant van de vloot in de Stille Oceaan legden marine-deskundigen de nadruk op de uitlating van Nimitz, dat „de aanvallen tegen den vijand nog voortduren". Zij zeiden dat dit scheen aan te wijzen, dat het gevecht, dat gistermorgen bij Midway begonnen is, gedurende vele uren voortduurde, waarbij de Noordamerikaanse en Japanse vloot-eenheden streden om het voordeel in wat misschien het beslissende gevecht kon zijn, dat het vermogen zou zo kunnen bepalen van den vijand om naar andere vitale punten te slaan waaronder Pearl Harbor. In de actie bij Midway waren niet alleen Japanse vliegtuigmoederschepen betrokken, doch ook slagschepen en zware kruisers. Een grote afbreuk werd den strijdkrachten echter aangedaan door de mogelijkheid dat zij in verscheidene operaties betrokken zijn en dat de hoofdmacht de aanval op een andere plaats ontwikkelt (Washington, (AP) 5,6).

JAPANSE VLOOT MET GROTE VERLIEZEN AFGESLAGEN.

Het communiqué, dat op Vrijdag door Admiraal Chester Nimitz, Commandant van de Noordamerikaanse vloot in de Stille Oceaan, werd uitgegeven, luidt als volgt:

„De Japanners hebben hun aanvankelijke luchtaanval op het eiland Midway niet verder voortgezet met uitzondering van enkele schoten van een duikboot zonder uitwerking gedurende de afgelopen nacht. Nu meer berichten binnenkomen, schijnt het, dat de vijandelijke schade inderdaad zeer groot is, omvattende verschillende schepen in elke klasse van vliegdekschepen, slagschepen, kruisers en transportschepen. Deze schade is veel groter dan die, welke wij opliepen. Tot nu toe is de grootste zwaarte van de defensie gevallen op ons vliegpersoneel, dat zowel door leger-, marine- als mariniers-corps vertegenwoordigd wordt. Zij hebben een nieuwe schitterende bladzijde toegevoegd aan hun register van verrichtingen.

Een (Japans) vliegdekschip, dat reeds beschadigd was door een luchtaanval, werd getroffen door 3 torpedo's, welke door een duikboot werden afgevuurd. Bij elke gelegenheid, dat wij den vijand hebben ontmoet, waren onze officieren en manschappen de meerderen in hun offensieve geest.

In verschillende gevallen wordt gemeld, dat vijandelijke vliegtuigen onze vliegers beschoten, die met valschermen omlaag sprongen of in rubberen bootjes ronddreven. Hoewel het te vroeg is om te verklaren, dat de Japanners een grote ramp geleden hebben, kan met zekerheid worden verklaard, dat de Noordamerikaanse heerschappij hecht behouden wordt in het gebied van Midway.

De vijand schijnt zich terug te trekken, doch wij zetten de slag voort" (Honolulu, (AP) 6,6).

De verpletterende nederlaag van een grote Japanse vloot, welke poogde het eiland Midway te nemen in een wanhopige poging om de heerschappij te veroveren midden in de Grote Oceaan, groeide heden in omvang, terwijl de Noordamerikaanse strijdkrachten nieuwe aanvallen deden op den vijand, die scheen weg te strompelen. Mogelijk een grotere overwinning voorspellende dan die van de Koraalzee, zeide Admiraal Chester Nimitz, Opperbevelhebber van de Noordamerikaanse vloot in de Stille Oceaan, dat aan Japanse vliegdekschepen, slagschepen, kruisers en transportschepen dodelijke slagen werden toegebracht door de waakzame en volkomen voorbereide verdedigers van Midway.

Het noemen in het communiqué van den Admiraal van de aanwezigheid van transportschepen onder de aanvallende vlootstrijdkrachten, gaf steun aan de mening van waarnemers, dat de Japanners Midway wilden nemen en de laatste eilandenversperring in de Stille Oceaan tussen Japan en Hawaii opruimen. Terwijl de furie van de slag toenam met de onthulling van de omvang van de Japanse vloot op een punt zo ver van haar bases, waren er gissingen, dat de vijand eerst een luchtaanval deed op Dutch Harbor met de bedoeling de Noordamerikaanse strijdkrachten in de richting te trekken en dan een verpletterende slag te doen naar Midway.

Doch nu de berichten van Admiraal Nimitz melding maakten van grotere aantallen zware Japanse schepen, die werden beschadigd door de defensies, werd gezegd, dat de Verenigde Staten niet zijn beetgenomen door deze poging (Honolulu, (AP) 6,6).

JAPANSE DUIKBOTEN NAAR DE ZEE-BODEM.

Nederlander liet zich gelden.

Geallieerde vliegtuigen, die de vitale scheepvaart-routes beschermen, waarover de Noordamerikaanse oorlogsvoorraden stromen naar Australië, brachten twee Japanse duikboten tot zinken en waarschijnlijk een derde op de hoogte van de Oostkust van Australië.

Dit succes bracht het aantal naar de bodem der zee gezonden Japanse duikboten op 6 en mogelijk 7 in de laatste vijf dagen door de verdedigers van Australië. 4 Dwergduikboten werden — naar men berichtte — bij haar aanval op de haven van Sydney tot zinken gebracht.

Een Nederlandse vlieger die een der grote Noordamerikaanse bommenwerpers bestuurde zeide, dat hij gedoken was van 12,000 voet, doch de wind dreef hem weg van het doel. In een tweede poging vielen 6 bommen van een hoogte van 400 voet op het dek van de duikboot en het vliegtuig schudde door de ontploffingen. Een lid der bemanning zeide, dat „het pad van de bommen het vaartuig volgde in de gehele lengte en het scheen, dat de duikboot overal getroffen werd. Toen zag men de duikboot met de boeg rechtop in het water, terwijl zij door olie omringd was over een oppervlakte van 400 ellen. (Geallieerd Hoofdkwartier in Australië, (AP) 5,6).

EENHEID IN MEXICO.

„Sinarquistas", de rechtse Mexicaanse boeren-partij, welke 500.000 leden telt, voegde zich bij Mexico's oorlogsinspanning om de lijst af te maken van de grootste steunende partijen, die haar volle medewerking toezegden (Mexico, (AP) 5,6).

DE VIJFDE COLONNE IN FRANKRIJK.

Wade Werner seint uit Washington:

Een gezaghebbend persoon met de beste inlichtingen over de toestanden in Frankrijk verklaarde, dat een grote vijfde colonne in actie zou springen tegen de Duitsers indien een tweede front in Frankrijk wierd gevestigd.

Hij zeide, dat het grootste gedeelte van de Franse vloot zich te Toulon bevindt met opdracht zich aan niemand over te geven: As of Geallieerden. Hij verklaarde, dat het volk van bezet zowel als van onbezet Frankrijk ogenblikkelijk zou beginnen de sabotage op te voeren en te schieten op de Duitse onderdrukkers, zodra de Verenigde Landen voet aan land zouden zetten in Frankrijk met een redelijke zekerheid om er te blijven. Hij zeide, dat de Fransen een afkeer hebben van de mannen aan het hoofd van hun Regering met uitzondering van Pétain, het Hoofd van Staat. Hoewel de Duitsers druk oefenen om Laval Hoofd der Regering te maken, zeide de bron, dat, indien Laval niet kon leveren wat de Duitsers wensen — en waarschijnlijk kan hij dat niet — hij zou worden afgezet.

In zulk geval zou volgens de zegsman Lavals opvolger zijn Jacques Doriot, vroeger Parlementslid, publicist en leider van de Populaire Partij.

Terwijl Laval wordt beschreven als bewerende, dat hij geen samenwerker van de nazies is, zou Doriot openlijk erkennen, dat hij het nazie-régime steunt.

De zegsman zeide, dat sommige eenheden van de Franse vloot zich in de Afrikaanse havens Casablanca en Dakar bevinden, doch de meesten te Toulon zijn. De Franse Regering is niet van plan Laval aan het hoofd van de Regering te plaatsen. Men neemt aan, dat de Franse vloot trouw genoeg is de orders uit te voeren. Indien iemand de vloot zou pogen over te nemen, zijn haar orders om de oorlogsschepen naar de bodem te zenden. De Marine wenst de nazies niet te helpen, doch een deel daarvan zou het doen, indien daartoe de opdracht wierd gegeven. Met al heeft de Franse Marine niet veel op met de Britten.

De zegsman verklaarde, dat de Fransen ten zeerste zouden worden aangespoord om op te staan tegen hun overwinnaars indien de Noordamerikanen zouden deelnemen in het openen van een Westelijk front in Europa.

De Commando-aanvallen evenals de Noordamerikaanse strooibiljetten, die uit de lucht werden geworpen, en de Noordamerikaanse kortegolf-uitzendingen, worden beschreven als dat zij weinig indruk hebben gemaakt op de Fransen.

Echter werd opgemerkt, dat de door de nazies beheerste Franse pers zo goed als alleenzeggenschap heeft en weinige personen radiotoestellen hebben, die goed genoeg zijn om de Noordamerikaanse uitzendingen op te vangen.

Hij zeide, dat vele Fransen Groot Britannië's luchtaanvallen op de fabrieken, die wapenen en materialen voor de Duitse strijdkrachten maken, met goedkeuring beschouwen, hoewel zij natuurlijk het verlies van enkele Franse levens betreuren. Evenzo zouden de Fransen waarschijnlijk regelingen goedkeuren, waardoor de Verenigde Staten het protectoraat zouden vestigen over het Franse eiland Martinique (Washington, (AP) 5,6).

Het nieuws van vandaag.

De Verenigde Staten hebben een overeenkomst voor steunverlening gesloten met Noorwegen en Nederland. Dat het hier vooral in verband staat met de scheepvaart — het grote probleem, want voorraden zijn er genoeg — werd alras duidelijk, toen een door Piet A. Kerstens getekend decreet van de Nederlandse regering verscheen, waarbij de Nederlandse Regering alle Nederlandse schepen overneemt. Plaatselijk, bij de K.N.S.M., was hedenmorgen van dit besluit nog niets bekend.

In totaal bevaren nog ongeveer 480 vrije Nederlandse schepen met meer dan 10.000 Nederlandse mannen van de koopvaardij (waarvan 200 onderscheiden en 3 met de N.W.O) de zee.

Een gedeelte van deze scheepsruimte is beschikbaar gesteld aan de Verenigde Staten (blz. 3). Tegelijkertijd werd bekend, dat Donald Nelson, de directeur van de Productie in de Verenigde Staten, thans ook een Comité onder zich heeft gekregen, hetwelk de voedselvereisten van de Verenigde Staten en alle daarvan afhankelijke landen zal regelen (blz. 1).

De Slag bij Midway schijnt grotere afmetingen aan te hebben genomen dan het kort geleden daarvoor geleverde zeegevecht in de Koraalzee. Admiraal Nimitz heeft bekend gemaakt, hoe grote Japanse machten werden afgeslagen. Schade werd toegebracht aan alle soort schepen. Een Japans vliegdekschip werd daarbij door bommen en torpedo's toegetakeld. De gevechten duren nog immer voort (blz. 1).

In Rusland: Aan de fronten bij Kalinin, Leningrad en Bryansk nemen de gevechten in hevigheid toe. Het Rode leger brengt weer grotere strijdkrachten in het veld, nadat hierin enige tijd stagnatie was te bespeuren geweest. De Duitsers daarentegen schijnen steeds meer aantallen manschappen en materialen bij plaatselijke gevechten in het veld te moeten brengen, waardoor ander de operaties in het groot een en ander ontnomen moet worden (blz. 3).

Ook in Libye zijn de geallieerden in de aanval, Britse en Brits-Indische troepen voeren operaties uit op grote en hevige schaal (blz. 3).

Vakverenigingen in de Corporatieve Staat.

Tot de vele problemen, die de uitbouw der corporatieve gedachte heeft opgeworpen behoort de vraag: welke plaats de vakverenigingen in een naar deze gedachte opgebouwde maatschappij behoort te worden ingeruimd.

De antwoorden, die men zo links en rechts op deze vraag hoort geven, lopen nogal sterk uiteen. Aan de ene zijde meent men, dat de corporatieve orde de vakverenigingen geheel overbodig zal maken, omdat voortaan het bedrijfschap over alle sociale quaesties zal beslissen, waarover tot nu toe de vakbond besliste. Aan de andere kant leeft men in de overtuiging, dat de corporatie niets anders dan een uitbreiding betekent van het vakverenigingsprincipe, doordat zij slechts dient om de medezeggenschap der arbeiders voortaan óók uit te strekken over de economische toestand van hun bedrijf. En daartussen liggen allerlei opinies die gedeeltelijk naar de ene en gedeeltelijk naar de andere opvatting overhellen.

Het juiste inzicht kan hier slechts worden verkregen wanneer men zich zo scherp mogelijk het wezen der corporatieve orde voor ogen stelt.

De corporatieve orde, zó als „Quadragesimo Anno" haar schetst, steunt op de grondgedachte, dat men niet behoort te scheiden, wat God verenigd heeft. God nu heeft verenigd, wat van nature op elkaar is aangewezen, die gezamenlijk een doel nastreven, dat zij zonder samenwerking niet kunnen bereiken.

Man en vrouw hebben elkaar nodig om hun kind het leven te schenken en op te voeden. Dit hoge doel verenigt hen van nature. Wie hen scheidt, verijdelt of schaadt de bereiking van dit doel.

Patroons en arbeiders hebben één gemeenschappelijk doel.

De arbeiders hadden, toen de vakverenigingen tot stand kwamen, een groot gemeenschappelijk doel, dat zij ieder afzonderlijk niet konden bereiken, de verovering van een menswaardig bestaan. Daarom was het natuurlijk, dat zij zich verenigden om dat doel te bereiken. Hun aaneensluiting beoogt het volste recht van bestaan en blijft dat recht bezitten zolang er doeleinden zijn, die de arbeiders alleen gemeenschappelijk kunnen bereiken — goede doeleinden dan altijd.

Welnu: ook patroons en arbeiders hebben een gemeenschappelijk doel dat zij zonder elkaar niet kunnen verwezenlijken. De leidende arbeid van den werkgever en de uitvoerende van den arbeider en, zo men wil, het kapitaal van den aandeelhouder hebben elkander nodig om hun functie te kunnen vervullen in het economische leven. Dit gezamenlijk doel verbindt hen van nature — zij behoren dus niet gescheiden te worden. Dat is de grondgedachte van de corporatieve orde.

Uitgaande nu van deze grondgedachte kan men de vraag opwerpen naar de plaats der vakverenigingen in een corporatief geordende samenleving.

Want dat zij kunnen voortbestaan, daaraan valt niet te twijfelen. Ook in een corporatieve Staat zullen de arbeiders gezamenlijk belangen hebben, doeleinden kunnen nastreven, zowel buiten als binnen het bedrijf. Een aaneensluiting van arbeiders alleen, een vakvereniging dus, heeft in een corporatieve orde evenveel recht van bestaan als in de vooroorlogse vrije liberale maatschappij.

Haar geest en haar taak echter zullen verandering moeten ondergaan.

Vakverenigingen van de oude geest waren gericht op het gescheiden houden van wat van nature bijeenhoort.

Met alle respect voor haar verdienste mag men niet uit het oog verliezen, dat de geest van vele vakverenigingen — ook van de meeste die principieel niet op het standpunt van de klassenstrijd stonden — gericht was op het tegendeel van wat de corporatieve orde beoogt: op het gescheiden houden van wat van nature bijeen hoort. Zij kweekten onder de arbeiders eerder een mentaliteit van wantrouwen dan een van samenwerkingsgezindheid jegens hun werkgevers. Het was hun fout, dat zij den mijnwerker in het Ruhrbekken en den Twentsen wever meer solidariteitsgevoel bijbrachten jegens den mijnwerker van Pennsylvanië en den wever in Japan dan jegens hun eigen patroons. Zij verenigden veeleer wat van nature — door verschillen van taal, ras, volksaard en maatschappelijk leven — is gescheiden.

Vakverenigingen van de nieuwe geest streven solidariteit tussen patroon en werknemer na.

Waar die geest heerste, moet hij verdwijnen — of beter, hoe meer de vakverenigingen die geest afzweren, hoe meer zij de solidariteit der bedrijfsgenoten op de voorgrond van haar actie stellen, des te meer komen haar leden en zij zelf corporatief in wat Paul Chanson in zijn „Les droits du travailleur et le corporatisme" op blz. 153 kernachtig noemt, „staat van genade" — des te meer bevorderen zij, dat de „vrije liefde", die hier en daar in commissies van samenwerking tussen patroons en arbeiders bestaat, wordt gesmeed tot de onbreekbare band van een „corporatief huwelijk." Gold tot nu toe voor het arbeiden aan de sociale vrede het adagium: „Si vis pacem, para bellum" — wilt ge de vrede bewaren, zorg dan dat de strijd-, de stakingsfondsen zo sterk mogelijk blijven — de corporatieve orde dringt de gedachte aan strijd naar de achtergrond, tracht de „eigen richting", het met eigen vuist afdwingen van zijn recht in het sociale leven, opzij te zetten voor een regime, waarin een gecodificeerd arbeidsrecht wordt gehandhaafd door een boven de partijen — boven werkgever en werknemer — staande rechtsprekende en uitvoerende instantie.

Welvaart in hun bedrijf is voor de arbeiders een veel groter goed dan het belang van hun „klasse" of het proletariaat.

Aan deze verandering in deze geest der vakverenigingen bij het overschrijden van de corporatieve Rubicon loopt een verandering in hun taak parallel.

In de plaats van de klassenpolitiek moet een beleid treden, dat bewust meestreeft met den werkgever naar de bloei van het bedrijf, waarmee tenslotte het belang der arbeiders nauwer samenhangt dan met het belang van hun „klasse", van het „proletariaat". Zij blijven in wezen vrije aaneensluitingen die baseren kunnen op onderscheid in levensbeschouwing zulks in tegenstelling tot de corporatie, die allen aaneensluit, die tot één bedrijf behoren. Door dat principiële onderscheid tot uiting te brengen, moeten zij de corporatie schragen, die, wanneer dat onderscheid zich niet voldoende kon uiten, het schouwtoneel zou worden van chaos der op elkaar botsende meningen. (Chanson, blz. 168) Zij blijven vrij ook in hun interne regelingen — doch dienen deze te richten naar het bedrijfsbelang, door bijvoorbeeld hun collectieve contracten om te zetten in corporatieve contracten, door onderscheid te brengen in hun intern stemrecht tussen geschoolde arbeiders met vele dienstjaren en jongmaatjes, die pas komen kijken, door maatregelen te treffen die de interne demagogie uitbannen en die de bekwaamsten als vertegenwoordigers naar de besturen de colleges der corporatie zenden. (Chanson, blz. 163).

Bij het overdenken van de mogelijkheden en aspecten neigt men ernaar met den idealistischen Paul Chanson (zelf werkgever en voor de oorlog Voorzitter van de werkgevers in het havenbedrijf te Calais) ten volle in te stemmen, waar hij verklaart, dat de ware corporatieve gedachte niet tegen de vakverenigingen is gericht (blz. 170) dat zij integendeel de vakverenigingen op een veel hoger plan van christelijke solidariteit brengt — haar aard in volle schoonheid ontplooit (blz. 165) — haar doel eerst recht bereikt wanneer zij zich voegt in de corporatieve orde (blz. 150) — en vooral, waar hij zegt dat de arbeiders niets te verliezen, doch alles te winnen hebben bij een corporatieve orde, hetgeen het duidelijkst blijkt uit het feit, dat de economische grote machten er het meest vijandig tegenover staan (blz. 219).

„De economische dictatuur — zo besluit hij zijn boek — spot met het communistisch streven, zij vreest geen onvervulbare verlangens. Doch wanneer de corporatieve revolutie de nachtmerrie vormt van bepaalde geldkringen, dan ligt de oorzaak daarvan hierin, dat deze revolutie niet „revolutionnair" is in de communistische zin van het woord". — Zij laat zich vervullen, zij is realiseerbaar — zij brengt een stuk vooruitgang, in het belang van alle bedrijfsgenoten, ook van dat der arbeiders. Daarop richte zich thans reeds de activiteit der vakverenigingen.

C.S.M.-Officier voor biezondere rechtbank

Gistermorgen stond alhier terecht voor de Biezondere Rechtbank, welke voor het eerst optrad sedert de Staat van Beleg werd afgekondigd, Kapitein J. A. Martens, Gezagvoerder van het C.S.M.-schip „Rosaura".

De Rechtbank bestond uit President Dr. Cornelius Süthoff, bijgestaan door Dr. Adolphe J. W. M. Desertine en den Officier van Administratie 1e klasse P. C. Waltheer.

Openbare Aanklager was de Heer Meester Thijs van der Laan en verdediger de Heer Meester Stefanus Willifridus van der Meer.

Nadat de appellant op de gebruikelijke vragen geantwoord had en de President het Proces Verbaal had voorgelezen, deelde de Heer Martens mede, dat hij bij zijn arrestatie eerst naar de gevangenis werd gebracht en later werd overgebracht naar het Kamp voor Onwillige Zeelieden te Sufissant.

„Bestaat er hier een afdeling van de Centrale van Koopvaardij-Officieren?" vraagt de President.

Hierop antwoordt de appellant, dat dit het geval is. De Curaçaose afdeling, waarvan de Heer Van Driel vertegenwoordiger is, werd echter pas erkend na het conflict. Tevoren wilde de Directie van de C.S.M., waaronder de Heer Willem van Eyck, helemaal niet onderhandelen met de Officieren. Ook vroeger heeft de Directie van de oliemaatschappijen zich nooit met de vereniging willen bemoeien.

„Weet u dit uit eigen wetenschap?" vraagt de President.

Ja. Dit heeft de appellant op vergaderingen van de vereniging vernomen.

„Weten anderen dat ook?"

Dit bevestigt de Heer Martens.

In antwoord op andere vragen deelt hij mede 10 dagen in het Kamp te hebben gezeten, waarna hij werd vrijgelaten, toen hij een schriftelijke verklaring ondertekende, dat hij weer wilde varen. Intussen waren de 3 eisen van de officieren door de Directie van de C.S.M. goedgekeurd.

Deze waren:

1. Dat men in een volwaardige bemanning kon voorzien;

2. Dat officieren, die wegens nood mindere werkzaamheden moesten verrichten daardoor geen minder salaris zouden krijgen.

3. Dat de vertegenwoordiger van de Centrale erkend zou worden en hem de gelegenheid zou worden gegeven met de Directie te onderhandelen.

Toen de Heer Martens dan de verklaring tekende, wist hij, dat die eisen waren goedgekeurd.

Wat betreft zijn arrestatie deelde hij mede, dat hem was aangezegd om 8 uur 's morgens te vertrekken. Om 7.15 uur toen hij hiertoe gesommeerd werd, had hij verklaard niet te zullen uitvaren, indien bovengenoemde drie punten niet ingewilligd waren.

Over de zeewaardigheid van de schepen deelde de appellant mede, dat de reddingsmiddelen onvoldoende waren. Men had over verbeteringen op de schepen gepraat, doch er werd weinig aan gedaan. Ook was er na de staking van de Chinezen en andere zeelieden geen volwaardige bemanning. Met mensen uit Barbados, die nooit een schip gezien hadden, moest thans gewerkt worden.

Als de President vraagt of deze mensen intussen niet veel bekwamer zijn geworden, antwoordt de appellant, dat dit maar niet zo ineens gaat. Het waren grotendeels mensen, die vroeger op plantages en in suikerfabrieken werkten.

De Aanklager vraagt nu of de Heer Martens na zijn vrijlating onvoorwaardelijk bereid was weer te gaan varen. Dit beaamt deze met de verklaring, dat toen de eisen ingewilligd waren.

De verdediger vraagt of het schip om 8 uur gereed zou zijn geweest om uit te varen, indien de Kapitein niet om 7.15 uur gearresteerd ware. Dit wordt door den appellant bevestigd.

Getuige Laurentius Veltman.

De getuige Laurentius Veltman wordt nu opgeroepen. Zijn functie is Technisch Ambtenaar bij het Stoomwezen op Curaçao. Vroeger was hij Hoofdmachinist op de grote vaart.

De President vraagt of hij het Nederlandse Besluit betreffende veiligheidsmiddelen op schepen kent. De Heer Veltman kent dit inderdaad. Hij weet echter, dat het op de schepen, die bij Curaçao behoren niet van toepassing is.

Wat betreft de veiligheidsmiddelen op de C.S.M.-schepen, verklaart hij, dat die onvoldoende waren. De reddingsboten vooral verkeerden in slechte toestand. De President geeft hierop als zijn mening te kennen, dat de Kapitein van het schip hiervoor toch aansprakelijk is.

Verder zegt de Heer Veltman, dat ook de boottakels niet in orde waren. Het touw was oud. Over het algemeen waren de reddingsmiddelen van de schepen slecht. 4 of 5 Reddingssloepen heeft de Heer Veltman lek gezien als deze te water werden gelaten. Vlotten waren niet aanwezig aan boord van de schepen.

Pas na de gebeurtenissen in de Caraïbische wateren vond men aanleiding om vlotten aan te schaffen. In het R. K. Zeemanshuis was echter daarvóór reeds een bespreking gehouden over de slechte toestand van het reddingsmateriaal. Voor oorlogstijd waren de schepen onvoldoende uitgerust.

„Zou een Gezagvoerder verantwoordelijk zijn geweest met zulke reddingsmiddelen uit te varen?" vraagt de President.

Hierop is het antwoord van den Heer Veltman „Neen".

Wat betreft de bemanning geeft de Heer Veltman te kennen, dat die ook onvoldoende was.

Aan den Heer Martens vraagt de President nu of hij iets te zeggen heeft. Deze deelt mede, dat de Kapiteins inderdaad verantwoordelijk waren voor het reddingsmateriaal, doch dat niet voldaan werd aan de reparatielijsten, die door de Kapiteins werden ingediend.

De President vindt dit ondenkbaar en acht het niet te bewijzen.

De Heer Martens legt er echter de nadruk op, dat dit inderdaad zo is. Dit vindt hij ook de aanleiding tot de uitbarsting. De Directie zorgde niet voldoende voor de schepen. Die Heren behoefden toch niet met de schepen de zee op...

Ook zegt hij, dat in Engeland bij de aankomst van enkele schepen van gezaghebbende zijde de opmerking was gemaakt, dat de uitrusting niet voor 50% in orde was en het een schande was, dat de schepen zó het gevaar werden ingezonden.

Mr. Van der Meer, de verdediger, deelt nu mede dat hij voor getuigen kan zorgen om te bewijzen, dat niet gereageerd werd op klachten van de Kapiteins.

Hierop merkt de President op, dat de Rechtbank alles wenst te horen wat licht in de zaak kan brengen.

Getuige Cornelius W. van Driel.

De getuige Cornelius Willem van Driel, die vervolgens wordt gehoord, is Eerste Stuurman bij de Koopvaardij en Vertegenwoordiger van de Centrale van Koopvaardij-Officieren op Curaçao.

Ook hij kent het Nederlandse Besluit over de veiligheidsmiddelen op schepen. Op Curaçaose schepen is het echter niet van toepassing. De Heer Van Driel is wel op de hoogte van de toestanden op de schepen ten tijde van het arbeids-conflict.

De President vindt het woord „arbeidsconflict" niet zo juist en maakt er „conflict" van.

De Heer Van Driel deelt nu mede, dat de toestanden op de schepen „niet goed" waren. Bij het „conflict" werden in allerijl vlotten aan boord gebracht.

Vervolgens vertelt hij van het weigeren der bemanning op 23 Februari om te gaan. Het betrof toen de Chinezenstaking. De Heer Van Driel, die echter stuurman is, had voor de navigatie hoofdzakelijk met Curaçaoënaars en Bonairianen te maken. Deze mannen hadden hem gevraagd of er iets gedaan werd nadat een Amerikaans convooi onder escorte hier was aangekomen. In het biezonder hadden zij om vlotten gevraagd. Zoals reeds gezegd, werden die pas later geleverd.

Toen de staking echter uitbrak, bleef ook een gedeelte van deze mannen weg. Alzo was er geen bekwame bemanning, waarmede men uit kon varen.

Aangezien de Chinezen vooral in de machinekamers werkten, was het personeel biezonder onbekwaam.

Bij een bespreking van de contactcommissie met de Directie omstreeks 23 Maart heeft de Directie ook erkend, dat de bemanning onvolwaardig was.

Mr. Van der Meer vraagt nu of het den getuige bekend is, dat aan voordrachten van de Kapiteins over de toestand van het reddingsmateriaal niet voldoende aandacht werd besteed.

Dit is hem zeer zeker bekend. Volgens hem deugde de organisatie niet. Deze slechte toestand is reeds van lange duur — sedert de crisis van 1930.

Er werd herhaaldelijk geprotesteerd en zelfs werd vlak vóór de oorlog een campagne gevoerd.

De President merkt hier op, dat hij niets van campagnes moet hebben. Hij kan zich echter niet voorstellen, dat er geen verbetering kwam in de toestand, indien werkelijk geprotesteerd werd. Als hij dan vraagt of er vroeger geen vertegenwoordiger van de Centrale op Curaçao was, antwoordt de getuige, dat deze nooit door de Directie van de C.S.M. werd erkend.

De President is in verband hiermede van mening, dat dan toch aan de centrale in Nederland moest zijn gevraagd de afdeling van Curaçao te erkennen.

De Heer Van Driel vertelt, dat men kort vóór de invasie van Nederland in contact getreden is met de organisatie van Nederland.

„Is u na de invasie naar Engeland geweest?"

— Ja in Juni 1940.

„Is er toen tegen u een opmerking gemaakt door een Superintendent over de onzeewaardigheid van uw schip?"

— Ja. De man kon niet begrijpen hoe men zulk een schip kon zenden over de Atlantische Oceaan. Hij vond het een schande, vooral wat betreft het reddingsmateriaal.

„Is daar toen verbetering in gebracht?"

— Vlotten en andere verbeteringen zijn aan het schip aangebracht. Het is toen in Engeland gebleven.

De President vraagt dan aan den appellant Martens of hij zich kan verenigen met de verklaringen van den getuige Van Driel. Dit bevestigt deze waarop de President bepaalt, dat de zaak over 2 weken zal worden voortgezet.

CURACAO.

MAANDAG KAN MEN NIET OVER DE BRUG.

Fraaie toestand.

De Koningin Emma Brug zal wegens reparatie op aanstaande Maandag 7 Juni van 6 uur des morgens af opengedraaid worden en derhalve gesloten zijn voor het landverkeer. Behoudens onvoorziene omstandigheden zal de brug vermoedelijk eerst des avonds hersteld zijn.

DR. SLOTEMAKER DE BRUINE KOMT WEER NIET.

De Gouvernementspersdienst heeft van Dr. Nicolaas A.C. Slotemaker de Bruïne telegrafisch bericht ontvangen dat deze zeer tot zijn spijt, andermaal zijn bezoek aan Curaçao en Suriname moet uitstellen wegens onvoorziene belangrijke omstandigheden, die hem nopen in New York te blijven.

SLUITING ADORATIEFEEST.

Zondagavond om 17.30 uur wordt het Adoratiefeest gesloten met een plechtig Lof en een feestpredicatie.

De Pastoor roept alle parochianen op deze sluiting mede te komen vieren.

TOEDIENING H. VORMSEL.

Heden diende de Apostolisch Vicarius Zijne Hoogwaardige Excellentie Petrus Innocentius Verriet O.P. het H. Vormsel toe in de parochies van Sint Joseph te Barber en van Sint Petrus te Westpunt.

VERENIGINGSNIEUWS.

— K.S.C.: 10.— Ajax — Tropials: 11.— Ecuador —. Blauw Wit: 14.— Baseball: Luchy Strike: 16.30 E.D.O. — S.D.L.

THE FELLOWSHIP OF THE BELLOWS.

Tijdens de maand Mei werden door de Raf en de overige Geallieerde luchtmachten 383 vijandelijke vliegtuigen vernietigd.

Het hoogste bedrag, dat de leden van „the Fellowship of the Bellows" betalen moeten, is ƒ 3.83.

GENEESKUNDIGE DIENST.

De dienst in het stadsdistrict wordt waargenomen van 6 Juni 18 uur af tot 7 Juni 20 uur door den Gouvernements-geneeskundige J. de J. Arends, arts, Bargestraat 53, telefoon No. 2140.

CLUBGEBOUW SANTA ROSA WORDT MORGEN GEOPEND.

Morgenmiddag om 16.30 uur zal het nieuwe clubgebouw te Santa Rosa officieel in gebruik genomen worden. Naar wij vernemen zal deze opening geschieden door Z.H.E. Mgr. P. I. Verriet O.P. Op het programma staan verder liederen en voordrachten.

NEDERLAND.

EEN „NETHERLANDS WARRELIEF CENTER".

Medegedeeld wordt dat een „Netherlands Warrelief Center" is gesticht ter coördinatie van de Nederlandse inzamelinginstituten, die niet met de onmiddellijke oorlogvoering in verband staan. Prinses Juliana, die tot deze coördinatie de stoot heeft gegeven, is ere-voorzitster en S. M. D. Valstar te New York is voorzitter. Deze nieuwe organisatie bestrijkt de betreffende organisaties in Noord-, Midden- en Zuid-Amerika en ook die in Suriname en Curaçao.

(Tot zover het betreffende Aneta-telegram).

De Gouvernementspersdienst meende, om het belang ook voor Curaçao van deze mededeling, goed te doen naar New York te seinen om nadere uitlegging van dit bericht. Deze nadere uitlegging kwam telegrafisch binnen en luidt als volgt: „De Netherlands Welfare Organisation zal bijvoorbeeld bevatten het Koningin Wilhelmina Fonds de Nederlandse Kring, Het Netherlands Seamens Institute en alle andere organisaties, die zich bezighouden met Nederlandse liefdadigheid (charity) en oorlogshulp (war-aid). Het lidmaatschap staat op zuiver vrijwillige basis. Verwacht wordt dat het nieuwe „Center" lid zal worden van het „International warrelief Committee", hetwelk zal worden opgericht op aanstichting van het „United States Department for coordination of allied Relief"

HET GETROUWE HUIZEN.

De gemeente Huizen heeft een boete van zestigduizend gulden van de verontwaardigde Duitsers opgelegd gekregen. De reden hiertoe was dat op een Zondag in een der Protestantse kerken de organist het Wilhelmus speelde en de gemeente onder leiding van Dominee Koolhaas ontroerd en geestdriftig mee zong. „Volk en Vaderland" schrijft dat de situatie in Huizen gelijk staat met een bloedeloze oorlog en waarschuwt „het zou heel goed zijn als daar eens wat oorlogsgevangenen vandaan werden gehaald".

DICTATORTJE MUSSERT.

Niet aan alle Mussertiaanse uitlatingen behoeft aandacht te worden gewijd. Het ware te veel eer voor dezen man. Doch onlangs (2 Mei) heeft hij te Leeuwarden dingen gezegd die mogen worden gememoreerd. Hij legde daar een schema van organisatie voor: „uit de N.S.B. zullen zes grote fronten „uitstralen": de landstand, het arbeidsfront, het medische front, het onderwijsfront, het front der culturele werkers en het front van overheidsdienaren. Volgens dit schema zal Nederland in zeventig kringen, ieder een logische eenheid vormend, worden verdeeld. Aldus komt de N.S.B. uit zeventig verschillende kringen te bestaan, die alle N.S.B.-activiteit bevatten". Aldus de kleine leider, die blijkbaar denkt aan het classieke adagium der dictatoren: „verdeel en heers".

ONDERVOEDING.

De laatste berichten uit Nederland doen vermoeden, dat de voedselvoorziening juist bij het hoognodige ophoudt. Er is geen hongersnood, doch wel ondervoeding. Zieke mensen krijgen beslist onvoldoende om er boven op te komen. Heel duidelijk blijkt dit uit de snelle toeneming van diphteriegevallen. Prof. Sleeswijk geeft daarover cijfers in de Telegraaf: in 1940 1733 diphterie-gevallen en in 1941 5434 gevallen, in de eerste drie maanden van 1942 3369 gevallen!

ZIJ ZIJN ER KAAL AFGEKOMEN.

Drie jongedames die op het laatste Mengelbergconcert in Amsterdam een demonstratie hadden gegeven door Mengelberg uitbundig toe te juichen en zodoende de ijzige stilte die den dirigent altijd tegemoet komt trachten weg te applaudiseren, werden na afloop van het concert „gekidnapt". Een uur later werden ze alle drie netjes thuis afgeleverd. Ongedeerd doch ...... kaal geknipt.

ARUBA.

JAN VAN DRIEL GAAT WEG.

Naar de Beurs verneemt zou de Heer Jan van Driel, inspecteur van de burgerpolitie alhier, binnenkort overgeplaatst worden naar Curaçao.

Geen enkele officiële instantie te Willemstad kon dit bericht bevestigen, doch uit betrouwbare informaties is ons gebleken, dat deze overplaatsing inderdaad een feit zal worden.

NIEUWE STATION GEOPEND.

Gistermorgen zijn enkele vooraanstaande personen uit de vliegwereld, waaronder in de eerste plaats K.L.M.-directeur Dr. Dirk Alexander IJsselstijn, vergezeld van zijn Gade Alida Theodora Maria IJsselstijn-Kuyper, Ir. Joannes F. Groote, Architect Ir. Cornelius Martinus Bakker met Mevrouw, Overste Willem Gauw met Echtgenote e.a., alhier aangekomen om het nieuwe stationsgebouw aan de Arubaanse vlieghaven te openen.

Ingenieur Groote, onder wiens leiding het fraaie gebouw tot stand kwam, hield een korte toespraak en overhandigde daarna de sleutel van het stationsgebouw aan Dr. IJsselstijn.

Men behoefde de sleutel niet te proberen want het gehele gezelschap was reeds naar binnen gegaan. Dr. IJsselstijn bedankte in een hartelijke toespraak, waarin hij erop wees, dat er hier nu eens niet afgebroken werd zoals op zovele plaatsen, maar dat er hier op vrij-Nederlands gebied gebouwd werd en dat het nieuwe stationsgebouw een ware aanwinst is.

Uit de Arubaanse maatschappij waren verschillende vooraanstaande personen aanwezig. Enkele verfrissingen werden aangeboden en gebruikt, waarna de plechtigheid was afgelopen.

De vliegtuigen komen vooraan bij het nieuwe stationsgebouw aan, en vertrekken ook vandaar. De ligging van dit nieuwe gebouw is magnifiek. De nieuwe weg, welke kort geleden geopend werd, komt erlangs zodat het verkeer naar het nieuwe stationsgebouw gerieflijker is dan naar het oude.

BUITENLAND.

SPANJE'S WANKELE POSITIE.

Wat Laval is in Frankrijk is Suñer in Spanje.

Onlangs verklaarde Manuel de Agustin, Markies van Aguiar bij een vraaggesprek in de Verenigde Staten, dat Spanje op het punt staat een millioen man troepen te zenden naar het Russische front om aan de zijde van Adolf Hitler te strijden. De Markies is de vertegenwoordiger van de Spaanse royalisten (democraten).

Hij verklaarde dat er tussen Hitler en Generaal Francisco Franco een geheim verdrag bestaat, waarbij Spanje zich bindt den Duitsers hulp te bieden als het nodig mocht zijn. Volgens den zegsman zou thans de tijd gekomen zijn.

De Markies zeide tevens, dat generaal Franco tracht de oorlog te ontwijken, maar eraan zou meedoen, indien hij daartoe zou worden gedwongen, daar hij de grote man in Spanje wenst te zijn.

De spreker zeide, dat de werkelijke grote man in Spanje is de schoonzoon van Franco, Ramon Serrano Suñer, die minister van Buitenlandse Zaken is en een vurige aanhanger van de nazies. Hij zeide, dat de heer Suñer streeft naar een onmiddellijke en volle oorlogsverklaring aan Rusland.

De toestand in Spanje, zo zeide de Markies, toont veel gelijkenis met die in Frankrijk, met respectievelijk Franco en Pétain die de sympathie van het volk genieten, en Pierre Laval en Serrano Suñer, die de werkelijke machthebbers zijn.

Volgens den zegsman is Franco bang, dat mocht hij in de strijd trekken tegen Rusland, het Spaanse volk zal opstaan. Hij legde er echter de nadruk op, dat de macht van Suñer zo groot is, dat deze een oorlogsverklaring zou kunnen bewerkstelligen.

De Markies was naar de Verenigde Staten gekomen om een leger op te richten van Spanjaarden, die de strijd wensen aan te binden tegen de nazies. Indien er diplomatieke regelingen konden worden tot stand gebracht, zou hij 150.000 mannen bijeen kunnen krijgen. Nadrukkelijk verklaarde hij echter dat deze strijdmacht nooit zal worden gebruikt om tegen zijn eigen land te vechten.

Don Manuel de Agustin zeide, dat zijn partijen in Spanje, een werkelijke democratie wensen, maar niet één van dat soort, dat door Generaal Franco werd omver geworpen.

VERLIEZEN AAN DE AS TOEGEBRACHT.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart maakte bekend, dat in totaal 46 vrachten oorlogsschepen van de as tot zinken werden gebracht of beschadigd door de Royal Airforce bij aanvallen op de Noordzee, nabij de Atlantische kust en in de Middellandse Zee, gedurende de maand Mei. Het Ministerie zeide, dat Britse vliegers 283 asvliegtuigen boven Europa en het Midden Oosten vernielden en 301 verloren (Londen, (AP) 5.6).

STATENLEDEN OP ARUBA.

Gisteravond zijn reeds enkele leden van de Staten van Curaçao alhier gearriveerd en vanmorgen, Zaterdag, kwamen nog andere leden aan. Zoals de Statenleden vorig jaar een bezoek aan Bonaire en de Bovenwinden hebben gebracht wordt thans Aruba bezocht. Slechts enkele Statenleden, wier bezigheden elders niet onderbroken kunnen worden, moesten van deelneming aan dit studie-bezoek afzien.

Doel van de reis is alle Arubaanse aangelegenheden, welke in verband staan met de aanstaande behandeling van de begroting (die over een 2 — 3 weken aanvangt) te bestuderen. De Statenleden meenden — volkomen terecht — dat zulks niet beter gedaan kon worden dan door een persoonlijk bezoek van dit Statencollege aan Aruba. De Statenleden zullen thans verschillende scholen bezoeken, de situatie van de waterleiding in ogenschouw nemen, de militaire kampen bezoeken, een visite brengen aan de Lago en de Arend; verder zullen nog enkele officiële bezoeken worden afgelegd. De Statenleden zullen niet, zoals oorspronkelijk werd medegedeeld voor een ieder te spreken zijn op Zaterdagmiddag **doch morgen Zondag 7 Juni, van 10 uur tot 13 uur in de Raadzaal te Oranjestad.**

* * *

Het bovenvermelde bezoek van de Staten aan Aruba zal ieder tot tevredenheid stemmen. Meer en inniger contact tussen het belangrijke eiland Aruba en het college der Staten van Curaçao, was werkelijk hard, en hard nodig. Het is waar de redevoeringen van de Heren Statenleden in de Statenzaal te Willemstad, hebben er telkens getuigenis van afgelegd, in hoe hoge mate Aruba's belangrijkheid door de Staten wordt erkend. Het eigenlijke contact met de bevolking was hetgeen nog ontbrak en het bezoek, dat, naar wij vernemen, nog tot Dinsdag of Woensdag zal voortduren, is het duidelijke bewijs, dat Aruba's belang door de Staten erkend wordt. Het ligt trouwens, zo vernemen wij, in de bedoeling een uitvoerig en officieel rapport uit te geven over dit bezoek.

Wij zullen hier nog iets aan toe willen voegen.

De Staten vormen de vertegenwoordiging van het gehele Gebiedsdeel. Er is echter ook een plaatselijke vertegenwoordiging, de **Raad van Politie.** Over dit instituut, slechts bestaande uit den Gezaghebber met twee leden, is ieder ontevreden. De vraag is zelfs gewettigd, of de Raad van Politie in zijn huidige vorm niet geheel in strijd is met de nieuwe structuur van het gebiedsdeel, daar de Staatsregeling deze Raad van Politie in het geheel niet kent.

Reeds meermalen is het duidelijk geworden, dat Aruba sterke behoefte gevoelt aan een betere vertegenwoordiging. Volkomen gerechtvaardigd zijn de wensen, die men op Aruba te horen krijgt, nl., **dat er een uitgebreider plaatselijke vertegenwoordiging van de bevolking dient te komen, een vertegenwoordiging, die dan ook veel grotere bevoegdheden dient te erlangen dan de huidige Raad van Politie. Het is immers te gek, dat op Curaçao alles bedisseld moet worden voor zo een belangrijk land als Aruba is.** Een bezoek aan Aruba overtuigt, dat de Arubanen-ronde Nederlanders zijn, dat de Arubanen zich door deze wijze van bestuur tenachter gesteld gevoelen — en niet geheel ten onrechte. De Arubanen wensen zelf hun mening te kunnen uiten in een instantie, die over de plaatselijke aangelegenheden handelt. En onze Staatsregeling voorziet immers stilzwijgend in een decentralisatie van bestuur, waar het hier gaat om het bestuur over verschillende eilanden, elk met eigen behoeften en verlangens en karakter. Voor de vrije, en gezond-Nederlandse ontwikkeling van het Eiland Aruba is een voorziening hieromtrent dan ook van het grootste belang. **Wij moeten niet bevreesd zijn rechten te geven aan de Arubanen, die bewezen hebben goede vaderlanders te zijn.** Dat de Arubanen dikwijls uiting geven aan hun ontstemming ligt aan het feit, dat ze vaak minderwaardige ambtenaren krijgen toegezonden.

Van de Fronten.

JAPAN WIL CHINA UIT DE OORLOG SLAAN.

Spencer Moosa seint uit Tsjungking:

Japan ontwikkelde zijn kracht voor het toedienen van een genadeslag aan China om de Chinese oorlog ten koste van alles te beëindigen en tegelijkertijd zijn verbindingen over land met het bezette Frans Indo China, Thailand, Birma en Malakka te verzekeren.

Hoge Chinese bronnen deelden mede, dat Japan steeds meer bezorgd wordt over zijn landverbindingen met de bezette gebieden in Azië. Deze bezorgdheid zou toenemen door de vrees, dat de Geallieerden een phase zullen bereiken, waarbij zij Japans zeeroutes ernstig zouden kunnen bedreigen.

Deze Chinese kringen verklaarden inlichtingen ontvangen te hebben, dat hoge Japanse diplomaten kort geleden de volgende aanbevelingen aan Tokio overlegden na een reis door het Zuiden van China:

1. Zich te ontdoen van het Chinese incident — gelijk de Japanners de oorlog in China noemen — ten koste van alles.

2. Het Russische probleem opschorten tot de Chinese affaire geregeld is of in een vergevorderd stadium is.

3. Het effect te verkleinen van toenemstige geallieerde vijandelijkheden tegen de Japanse scheepvaart door de verbindingen over land met Frans Indo China en andere bezette gebieden te verzekeren.

Deze hoge Chinese bronnen zeiden, dat het zeer waarschijnlijk is, dat de Japanners eerst zullen pogen de volledige beheersing te verkrijgen over de Peiping-Hankow en Canton-Hankow spoorlijnen en China alzo in tweeën te delen. Vervolgens zouden de Japanners pogen een verbinding over land te vestigen tussen Tsjekiang, de Oostelijke kustprovincie, en Indo China, door de huidige aanval te drijven door de provincies Hunan en Kwangsi, tezamen met de campagne om de gehele Birmaweg te nemen alsmede de spoorlijn tussen Kunming, het eindpunt van de Birmaweg, en Laokai aan de grens van Frans Indo China.

Men zeide, dat na het herstellen van de vernielde gedeelten van de spoorlijn, de Japanners 2 volledige spoorwegverbindingen zullen hebben van Mandsjoerije en Korea naar de provincies Kweitsjow en Kwangsi in het Zuiden van China, grenzende aan Indo China. Van Liutsjow in de provincie Kwangsi zou een bestaande verkeersweg kunnen worden verbonden met het spoorwegnet van Indo China (Tsjungking, (AP) 5,6).

8000 JAPS GEDOOD BIJ TSJUHSIEN.

Het Chinese Hoofdcommando maakte bekend, dat ongeveer 8004 Japanners gisteren gedood of gewond werden bij gevechten rond Tsjuhsien in het Westen van de provincie Tsjekiang

Het communiqué verklaarde, dat een verwoede slag aan de gang is in Kiangsi, waar de Japanners een aanval doen in de richting van Tsjekiang (Tsjungking, (AP) 5,6).

COMMUNIQUÉ VAN CAÏRO.

Het Britse communiqué van Caïro luidt als volgt: „Gedurende de nacht van 4 op 5 Juni vielen Britse en Indische infanterie, die gesteund werden door tanks de vijandelijke posities aan ten Westen van Knightsbridge.

De vijandelijke phase van de aanval was een succes en gevechten door pantserstrijdkrachten volgden de gehele dag door. Onze luchtstrijdkrachten werkten samen met onze landstrijdkrachten. Biezonderheden zijn nog niet beschikbaar. In de Noordelijke sector vielen Zuidafrikaanse troepen vijandelijke versterkte punten aan en namen een aantal gevangenen. Er is niets te vermelden over de gevechten rond Bir El Hacheim van gisteren (Caïro, (AP) 6,6).

HET RUSSISCHE FRONT.

Henry Cassidy seint uit Moskou:

Het Rode leger deelde mede de Duitsers te hebben verdreven uit voordelige linies en de eigen posities te hebben verbeterd in de Kalinin- en Leningrad sectoren bij gestadig in omvang toenemende gevechten aan het Oostelijk front.

Nu grote uitgestrekte terreinen te open zijn voor manoeuvres, zeide „Rode Ster", dat de Duitsers steeds grotere aantallen manschappen, tanks en vliegtuigen in plaatselijke gevechten instellen langs het gehele front in een poging voordeel te trekken uit de operaties. Het Rode leger brengt echter ook grote strijdkrachten op het veld. De Russen, wier situatie beschreven wordt als „oneindig beter" dan de vorige zomer, schenen over het algemeen het initiatief te behouden, welk zij gedurende de wintercampagne veroverden en behielden.

Aan het Kalininfront, dat het meest actieve was sedert de slag van de Oekraïne, zouden verkenners van het Rode Leger een aantal zwak verdedigde knooppunten gevonden hebben, die de weg open legden naar de Duitse loopgravenlinies, lopende door een dorp, dat het centrum is van de naziedefensies.

Schokafdelingen drongen des nachts door in de knooppunten en zouden volgens de berichten het dorp zijn binnengedrongen bij een aanval van verschillende zijden. Hierbij werden de Duitsers verdreven.

De berichten zeiden, dat 5 Duitse tegenaanvallen werden afgeslagen en een Russisch offensief de loopgravenlinies zou opruimen. Een Duits bataljon infanterie werd hierbij verslagen met verlies van 400 man.

In een andere sector van het Kalininfront verbeterden de Russen hun posities bij straatgevechten in een dorp, dat reeds enige tijd een slagveld was. 2 Duitse fortificaties werden veroverd alsmede een observatiepunt, terwijl meer dan 100 vijandelijke soldaten gedood werden.

Aan het Leningradfront zouden de Russen hun sectoren versterken. Bij plaatselijke gevechten aan het Bryanskfront zouden Garde-afdelingen van het Rode leger een rivier zijn overgestoken en een dorp hebben aangevallen bij een nachtelijke aanval, waarbij 200 Duitsers werden gedood en waardevolle documenten werden genomen. Duitslands vreemdelingenlegioens schenen moeilijkheden te hebben aan het Leningradfront. De berichten zeiden, dat de Spaanse Blauwe divisie en het Noorse legioen werden verslagen. Het Belgische Vlaanderen-legioen deelde hun lot. Van duizend Belgen, die naar het Leningradfront werden gezonden, zouden 700 gedood of gewond zijn. De overlevenden werden naar een andere sector gezonden (Moskou, (AP) 5,6).

OPERATIES VAN DE RAF.

Gevechtsvliegers van de Raf reikten van Ostende naar Bretagne in de namiddag bij vluchten over het door de nazies bezette gebied, die door het nieuwsbureau van het Britse Ministerie van Luchtvaart werden beschreven als „een van hun grootste gelijktijdige offensieven".

De namiddagoperaties kwamen na de morgenvluchten over het gebied van Calais en Duinkerken. 4 Afzonderlijke uitvallen werden gemaakt waarbij Boston-bommenwerpers, geëscorteerd door Spitfires, objecten aanvielen in Ostende ten Oosten van Le Havre en de vliegvelden te Morlai en Lannion — bases op 100 mijl van het Kanaal, van waaruit de vliegtuigen van de Luftwaffe opereren voor het doen van aanvallen op convooien. De vierde uitval was een afleidingsvlucht van meer dan 100 Spitfires naar Abbeville.

Het nieuwsbureau zeide, dat Morlai en Lannion werden aangevallen in een enkele operatie tegen een hevig afweervuur doch weinig weerstand van gevechtsvliegtuigen. Alle bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen keerden veilig terug (Londen, (AP) 5,6).

ACTIE VAN DE RAF IN HET MIDDELLANDSE ZEEGEBIED.

Het Hoofdkwartier van de Raf maakte bekend, dat 9 asvliegtuigen gisteren in Libye werden vernield en dat 6 Raf-vliegtuigen vermist worden. Verder werd gemeld, dat torpedobommenwerpers een groot koopvaardijschip van de as tot zinken brachten in het Oostelijk deel van de Middellandse Zee in de nacht van Woensdag (Caïro, (AP) 5,6).

BRITSE LUCHTAANVAL OP HET RUHRGEBIED.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart deelde mede, dat in de afgelopen nacht een krachtige strijdmacht van bommenwerpers objecten aanviel in de industriële districten van het Ruhrgebied. 13 Britse vliegtuigen worden vermist van deze operaties. Een vijandelijk vliegtuig werd neergeschoten door een Britse bommenwerper bij de aanval op Bremen van Woensdagnacht (Londen, (AP) 6,6).

AANVALLEN OP DE FRANSE KUST VOORTGEZET.

De Royal Airforce snelde hedenmorgen vroeg weer over het Kanaal na de nachtelijke aanvallen op het vasteland en het geluid van hevige ontploffingen weergalmde spoedig uit de richting van Boulogne aan de bezette Franse kust (Londen, (AP) 6,6).

TWEE MAAL GETORPEDEERD.

Getorpedeerd — vijf dagen in een open boot — gered en nogmaals getorpedeerd — nog drie dagen in een open boot op de Atlantische Oceaan en eindelijk in veiligheid aan land. Dat was de ondervinding van de schipbreukelingen van 2 getorpedeerde schepen: een Noors en een **Nederlandse.** Van de bemanning van 48 van het Noorse schip overleefden op zijn minst 14 de beide torpederingen. 2 Worden vermist, maar men gelooft, dat zij gered zijn. Op het Nederlandse schip bevonden zich 75 leden van de bemanning plus nog 14, die werden gered van het Noorse schip. Meer dan 15 leden van de bemanning werden gedood toen het Nederlandse schip werd getorpedeerd, doch het aantal gereddenen is niet vastgesteld. (Een Noordamerikaanse haven aan de Atlantische Oceaan, (AP) 5,6).

19 SCHEPEN TOT ZINKEN GEBRACHT, ZEGT BERLIJN.

Een officiële Duitse verklaring zegt, dat Duitse duikboten 19 vijandelijke schepen met een totaal van 108,000 ton tot zinken hebben gebracht in het Westelijk deel van de Atlantische Oceaan en in de Caraïbische Zee (Berlijn, (AP) 6,6).

WERELDNIEUWS.

ROOSEVELT WAARSCHUWT JAPAN TEGEN GEBRUIK VAN GIFGAS.

Op een persconferentie legde President Roosevelt de volgende verklaring af:

„Gezaghebbende berichten bereiken deze Regering over het gebruik door de Japanse strijdkrachten in verscheidene plaatsen van China van giftige of brandbare gassen. Ik wens het ontegenzeggelijk duidelijk te maken, dat, indien Japan voortga met deze onmenselijke vorm van oorlog tegen China of tegen enig ander lid der Verenigde Landen zulk een actie door deze Regering zal worden beschouwd als genomen tegen de Verenigde Staten en een gelijksoortige vergelding zal worden toegepast. Wij zullen bereid zijn volledig wraak te nemen. Op Japan zal de verantwoordelijkheid rusten" (Washington, (AP) 5,6).

„KOLNISCHE ZEITUNG" OVER HET BOMBARDEMENT.

Het nieuwsblad „Kölnische Zeitung" van Keulen beschreef deze stad in zijn editie van 3 Juni als een plaats met „steeds rokende puinhopen", die voor immer haar „traditionele aanblik" heeft verloren. Het nieuwsblad dat de publicatie verschillende dagen na de aanval van de Royal Airforce weer hervatte, zeide, dat de aanblik van de stad geheel veranderd is. Tienduizenden inwoners hebben gedurende die nacht met schrik moeten ondervinden, dat het individu onmachtig staat tegenover het lot. Degenen, die de nacht overleefden en 's morgens de stad aanschouwden, werden ten volle bewust, dat zij voor immer vaarwel hadden gezegd aan 'hun Keulen', daar de vernielingen enorm zijn en omdat het werkelijke deel, namelijk de tradities van de stad, voor altoos vergaan zijn. Waar ook heerst dezelfde spitsvondige vernieling. In de omgeving van de kerken Saint Martin en St. Maria im Capitol roken nog steeds de ruïnes."

Het nieuwsblad gewaagt er niet van dat de beroemde cathedraal getroffen is, doch zeide, dat „de meest dierbare monumenten die de voornaamste plaatsen innamen in de Duitse kunst min of meer door het vuur vernield zijn en niet meer te herstellen".

Een Berlijns bericht van de „Neue Zürcher Zeitung" deelde mede, dat de Gouwleider van Keulen een oproep aan het volk heeft gericht, luidende: „Behalve de zware schade, die de stad geleden heeft, is er bijna niemand onder ons, op wie de gevolgen van die nacht geen invloed hebben gehad. Wij zullen nog veel geduld nodig hebben en een lange tijd om de gevolgen van deze aanval te overkomen" (Bern, (AP) 5,6).

KRANIG GEDRAG VAN BRITSE ZEELIEDEN.

De bemanning van een klein Brits koopvaardijschip, dat tot zinken werd gebracht nabij de Atlantische kust door 2 vijandelijke duikboten, die gelijktijdig vuurden, werkten 14 uren in het water, dat vol haaien zat, om een door scherven doorboorde reddingssloep te repareren.

De Marine maakte het zinken van schip bekend.

Een man hield de wacht met een roeispaan om de haaien af te weren, terwijl zijn metgezellen tot het middel in het water werkten. 16 Leden der bemanning van 45 boden toen vrijwillig aan de enig goede, doch overbelaste reddingssloep te verlaten en plaats te nemen in het beschadigde vaartuig.

Na 4 nachten en 3 dagen, waarvan zij 1 dag werden gesleept door de goede reddingssloep, werden 16 mannen opgepikt door een Brits vrachtschip, dat hen naar een haven bracht. 2 Duikboten verschenen aan elke zijde van het schip en begonnen te schieten. Ongeveer 60 granaten troffen het doel, doch geen enkele man werd gewond. (Een Zuidelijke haven van de Verenigde Staten, (AP) 5,6).

BELGEN NAAR HET RUSSISCHE FRONT.

In Londen wordt vernomen, dat de bezettingsautoriteiten in België de gedwongen registratie hebben bevolen van alle Belgische leger-officieren, met inbegrip van de onderofficieren, militaire dokters, scheikundigen en aalmoezeniers. Gezegd wordt, dat de mogelijkheid bestaat, dat zij zullen worden opgeroepen voor Duitse dienst aan het Russische front (Londen, (AP) 5,6).

Rectificatie.

De bespreking met de Heeren Statenleden op Aruba is gesteld **op Zondag, 7 Juni a.s. van 10 uur v. m. tot 1 uur n. m.**

De Gezaghebber van Aruba,

WAGEMAKER.

1785

BONAIRE.

DOS POS.

Een schilderachtig plekje en een historisch plekje.

Niemand, die voor een paar dagen Bonaire bezoekt, zal het eiland verlaten zonder een ritje te hebben gemaakt naar Rincon-Dos Pos-Gotomeer. En niemand, die dit tourtje maakt, zal Dos Pos kunnen passeren zonder er even te blijven kijken. Want er is altijd wat te zien. Het ligt tussen twee heuvelruggen in, er staan forse bomen, in welker schaduw de Rinconse vrouwen haar was staan te doen, komenden en gaanden houden er even stil om wat te drinken en hun ezels te laven aan een uiterst nette put met pompinstallatie. De grond is hier rijk aan water, er groeien zelfs bananen en cocospalmen.

Dos pos betekent twee putten.

Met een beetje speurzin echter zal men spoedig bemerken, dat hier in vroeger jaren meer is geweest dan enkel een put. Vooreerst immers zegt de naam al, dat er nog een andere put moet bestaan hebben. En inderdaad, een beetje terug, aan uw rechterhand vindt ge een ruïne van een ruw bouwwerk, dat eens een paardendrinkbak was, die door het afstromend water werd gevuld. Dit was de Paardenput, Pos di Cabai.

Zo mooi en modern als de eigenlijke put van Dos Pos er nu uit ziet, is hij pas twee jaren. Daarvoor was hij van boven geheel open, en moest het drinkwater er met blikjes en emmertjes uit opgehaald worden, iets wat niet erg zindelijk is voor een put, die in droge jaren de enige is voor geheel Rincon. Nog verder in het verleden terug was er zelfs niet eens een rand omheen, en moest men daar, waar nu de twee zuiltjes staan, langs een ongelijk trapje er in afdwalen om water te putten. Eens is er een jongentje van boven in gevallen en verdronken. Daarna heeft men er een rand omheen genesteld. Helaas daarna.

Franse bewoners op Dos Pos.

Speurt ge nog verder, dan ontdekt ge achter de put op een verheffing de resten van een ruim huis. Aan de overkant, in de cunucu van Pedon, treft ge de resten aan van een vijftal graven. Tot voor enkele jaren waren ze nog in vrij goede staat, en volgens oude mensen hebben ze de opschriften gedragen van de familie Ineas. Nu is er nauwelijks iets meer van over. De kinderen van den eigenaar waren er bang voor, en toen zijn ze maar met de grond gelijk gemaakt.

Waarschijnlijk heeft de Sjon die achter de put woonde, hier zijn begraafplaats gehad. De man was een der slachtoffers van de revolutie op Haïti. Vele Fransen, voornamelijk zwarten, moesten de vlucht nemen, en een belangrijk gedeelte van hen kwam op Bonaire aan, waar zij verlof kregen zich te vestigen, onder voorwaarde buiten de bewoonde centra te blijven.

De meesten vestigden zich in de nabijheid van Dos Pos en Pos Chikitu, een iets verder gelegen put. Daar immers was goede grond, frisse lucht, en drinkwater. De Fransman, Rigaud, uit Toulouse, echter verkoos zijn woonplaats aan de grote weg tussen Rincon en de Playa, misschien op Ceru Pungi of op Porta Spanjó.

In latere jaren is het separatieverbod niet meer gehandhaafd, en zijn de families naar Rincon getrokken. Rigaud ging op Curaçao wonen. Of al de overige Rinconse families met Franse namen ook afstammen van de Haïtiaanse vluchtelingen, is niet met volkomen zekerheid na te gaan, hoewel het zeer waarschijnlijk is, daar men in de verste verte niet zou kunnen gissen, waar ze dan wel vandaan zouden kunnen komen. Treft men er op de Playa zo goed als geen aan, in Rincon draagt de helft der bewoners een Franse familienaam, zoals Inias, Pourièr, Beaumont, Piar, Dommecassé.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** Een militaire commentator deelde mede, dat de Britten thans de gepantserde meerderheid hebben in de Libyse strijd en de wig des Duitsen Veldmaarschalk Erwin Rommels bestookte tankstrijdkrachten terugslaan naar de opening in de Britse linies.

De commentator zeide, dat de Britse Generaal Neil Ritchie het initiatief behoudt na de Duitsers te hebben verdreven uit Tamara en dat de aanval, welke begon in de nacht van 4 Juni, thans waarschijnlijk ontwikkeld is in een aanval van drie zijden, waarbij Rommels soldaten in het defensief zijn. Hevig Brits artillerievuur van het Zuiden en het Noorden zou de vijandelijke pogingen hinderen om een tegenaanval te reoganiseren. De Britse strijdmacht, die tot nu toe ver in de Duitse achterhoede aanviel en de sleutel voor de vijandelijke voorraadvoorziening te Rotunda Segnali veroverde, is bezig met voortdurende aanvallen en uitvallen op de Duitse verbindingen en voorraadcolonnes.

— **Berlijn:** De Duitse radio zeide, dat Paus Pius XII voor het derde jaar besloten had de zomer niet door te brengen te Castel Gandolfo, doch in het Vaticaan zal blijven. Ook werd gezegd, dat de vacanties op het Vaticaan op zijn verzoek zijn verkort.

— **Tokio:** Domei zeide, dat de Japanners de ommuurde Chinese stad Tsjuhsien in het Westen van de provincie Tsjekiang binnenrukten en ten Westen van de stad verder drongen, waar zij in strijd gewikkeld zijn met 40,000 Chinezen in een stromende regen.

— **Tokio:** Het Keizerlijke Hoofdkwartier maakten bekend, dat Japanse marine-eenheden 4 vijandelijke duikboten tot zinken brachten in de Japanse wateren tegen eind Mei en begin Juni. Deze zouden nabij de baan van Tokio aan de oppervlakte zijn gekomen, bij Wakayama en ten Zuid Westen van Kyusju, het meest Zuidelijk gelegen grote eiland.

— **Berlijn:** De Duitse radio maakte hedenmiddag bekend, dat 305 personen gedood werden bij de hevige luchtaanval van kort geleden op Keulen. (Andere schattingen van het aantal slachtoffers, die gebaseerd zijn op officieuze gegevens en uit Duitsland lekken, liepen in de duizenden doden en gewonden als resultaat van de eerste aanval van de Royal Airforce met 1000 vliegtuigen in de nacht van Zaterdag.)

HOE INDIE STREED:

Bombardementen op Oost-Java

Malangse Luchtbeschermingsdienst laakt het publiek.

Telefoneer niet bij alarmtoestand

Wij hebben ons hedenmorgen in verbinding gesteld met de plaatselijke autoriteiten in Malang, Madioen en Magetan, om nadere biezonderheden te vernemen omtrent het bombardement van gisteren in Oost Java, voorzover deze plaatsen daarbij waren betrokken — zo lezen wij in „De Locomotief" van Woensdag 5 Februari.

In wat wij hieronder schrijven, moet noodzakelijkerwijze het accent vallen op de „civiele" kant van het onderwerp; biezonderheden van militaire aard, anders dan reeds zijn gepubliceerd in Weermachtcommuniqué No. 56 in ons Ochtendblad, komen uiteraard niet voor openbaarmaking in aanmerking, tenzij eventueel later nog de hogere militaire instanties mochten bevinden, dat zij den vijand geen „houvast" kunnen geven.

Vooral hebben wij ons doen informeren omtrent het functionneren der hulpdiensten en de houding der bevolking. En in het algemeen mag worden gezegd, dat hetgeen wij hierover vernamen van zeer bemoedigende aard is.

Malang — waar trouwens de stad zelf geen overlast van den vijand heeft gehad — bleef zeer kalm onder de gebeurtenis. Men dacht eerst, dat men met Glenn Martins te doen had, maar ook toen de werkelijkheid zich onmiskenbaar aandiende, was er van verwarring geen sprake.

Het is geen spelletje.

Ieder bezette snel maar bedaard zijn post, en de „madding crowd", die geen biezondere posten te bezetten had, was volstrekt niet zo „madding"...... integendeel, één van onze informateurs noemde de houding van het publiek „vrij sloom", een ander achtte de houding van verreweg de meesten weliswaar zeer voortreffelijk, maar beklaagde zich toch ook over enkelingen, die in plaats van naar de schuilplaatsen te lopen of anderszins dekking te zoeken, zeer geïnteresseerd „Hans Kijk In de Lucht" bleven spelen.

Waar op andere plaatsen al zo dikwijls overduidelijk bleek, dat zodanige nieuwsgierigheid de meest fatale gevolgen kan hebben, moge de houding van deze Malangse „stupid few" hier nog eens nadrukkelijk als zeer laakbaar worden gesignaleerd.

Op de aanval op het vliegveld als zodanig kunnen wij hier om hierboven geschetste redenen, niet ingaan: wel kan worden gemeld, voor wat de „menselijke" zijde van deze aanval betreft dat hij geen noemenswaardig effect gesorteerd heeft: een onzer informateurs had iets gehoord omtrent enkele licht gewonden, een ander kon ons echter nadrukkelijk verzekeren, dat er niemand gewond werd.

Malang gebombardeerd.

De correspondent te Malang van „De Indische Courant" meldde het volgende:

Na het uitbreken van de oorlog op 3 December kwam een aantal dagen later een kort luchtalarm, nl. op Zaterdag 20 December om 9.45 uur. Vervolgens bleef het op Luchtbeschermingsgebied rustig tot Dinsdag 3 Februari, toen om 10.11 uur het luchtalarm-signaal plotseling weerklonk.

Toevallig bevonden we ons juist op een der sectorcommandoposten van de Luchtbeschermingsdienst en waren er getuige van, hoe snel en zeker alles in orde werd gebracht tot onmiddellijk uitrukken.

Voor en na kwamen de leden der brandweer-, opruimings- en rode kruisploegen zich melden en stond het materiaal geheel gereed om uit te rukken.

Ondanks de waarschuwing aan het publiek, om het signaal luchtalarm als zodanig te aanvaarden als bekendmaking, kwamen nog telefonisch enige verzoeken om informatie binnen. „Is er nu wel luchtalarm", zo vroeg een stadgenoot, „want... de sirene is gegaan."

Dit vragen naar de bekende weg moet nu eens gestaakt worden: **de telefoon is er, speciaal in deze perioden, voor eventuele meldingen van brand, enz., dan wel voor het contact met andere Luchtbeschermingsdienst-organen. Men store deze dienst dus niet nodeloos!**

Blijf wachten op het alles veilig signaal.

Op straat stonden hier en daar voertuigen geparkeerd, maar toen een kwartier verstreken was en er nog niets „gebeurd" was, reden vele voertuigen weer door, en lege demmo's en dogcarts waren als gewoon aan het zoeken naar een vrachtje. Gelukkig waren alle kinderen van de straat, doch voetgangers van oudere leeftijd wandelden rustig door, alsof er geen kou aan de lucht was. En toch waren wat later 19 stippen in de blauwe lucht, waarin hier en daar enige wolkjes dreven, zichtbaar......

Weldra dreven de stippen op grote hoogte boven de stad, waarbij een grotere stip op lager niveau vloog, blijkbaar in strijd gewikkeld.

Wij kunnen mededelen, dat in het gemeentelijk grondgebied geen schade aangericht werd. Te Ioempang werd een inheems kind door een mitrailleurkogel gewond, terwijl in het Noorden van het regentschap Malang een man door de luchtdruk tegen de grond werd geworpen en zijn pols brak. Dit waren de enige gevallen, welke tot en met Dinsdagmiddag bekend waren in de residentie Malang.

Over de houding van het publiek is de Luchtbeschermingsdienst allerminst te spreken, en zeer terecht. De burgerij heeft zich zeer slecht gedragen, en in vele gevallen precies gedaan alsof er geen alarmtoestand was. „Mijnheer", vroeg een heer aan de Luchtbeschermingsdienst tijdens het alarm, „duurt het nou nog lang?" Alsof de Luchtbeschermingsdienst in rechtstreeks contact met de Japs staat!

Een dame belde n.b. het geheime nummer van de commandopost op en bracht een klacht voor, dat een Luchtbeschermingsdienst-functionnaris haar op straat gezegd had om direct naar een schuilplaats te gaan! Een ander informeerde telefonisch, of hij niet even een gasmasker mocht komen passen!

Het verkeer mag doorgaan, doch is dat een reden om overal maar rond te rijden? En was de toestand van voorheen, toen men kaarten uitreikte aan degenen, die beslist tijdens luchtalarm van een voertuig gebruik moesten maken, niet beter? De schuilplaatsen werden zeer slecht bezocht. Moeten er eerst slachtoffers bij drommen vallen? Zoals die duizend tijdens het eerste alarm te Rangoen? Doch bij het 2e alarm had het publiek de les geleerd: toen waren er maar zes! En dan werd geen voorrang verleend aan Luchtbeschermingsdienst-auto's voorzien van de bekende witte driehoeken. Dit is ook zeer urgent!

Elf doden in Madioen.

Uit Madioen vernamen wij, dat aldaar in het ziekenhuis in totaal 27 gewonden zijn binnengebracht, waarvan er intussen vier zijn overleden. Direct bij de aanval zijn zeven personen gedood, waarmede dus de dodenlijst hier tot op dit ogenblik elf doden beloopt. Over de toestand der gewonden was hedenmorgen in het algemeen weinig te zeggen; uiteraard loopt de ernst der verwondingen in de verschillende gevallen sterk uiteen.

Men was hier in de hoogste mate tevreden over de houding der bevolking. In de stad zelf, die evenmin als Malang van de aanval te lijden had, bleef men kalm en waakzaam, terwijl in het getroffen gebied buiten de stad geen sprake was van een paniek.

De autoriteiten van Magetan behandelen de Pers behoorlijk.

Hetzelfde kan worden gezegd van de houding der bevolking in Magetan, waar men zich volkomen ordelijk en in rustige snelheid naar de schuilloopgraven begaf. De gewonden, die hier vielen, zijn inbegrepen bij die onder Madioen zijn genoemd, werwaarts zij zijn overgebracht.

Tenslotte nog een persoonlijke indruk van ons. Het viel ons op, met hoeveel voorkomendheid en kalmte de door ons aangeklampte autoriteiten ons onder al haar grote drukte te woord stonden: de „efficiency" waarmede vragen onzerzijds werden beantwoord of...... niet beantwoord (omdat het niet mocht of soms ook nog niet nauwkeurig kon geschieden) deed ons weldadig aan.

Van meer belang is echter, dat een zodanig vlot, zakelijk en naar omstandigheden opgewekt optreden ook der bevolking weldadig moet aandoen.

Overigens zal de lezer begrijpen, dat een samenhangend beeld van het gebeurde in het stadium van nog niet afgelopen onderzoekingen en nog niet opgestelde rapporten nog bezwaarlijk gegeven kan worden.

Lawangs onderwijzers verdienen hulde.

De correspondent van „De Indische Courant" te Lawang meldde:

Deze keer was het droeve ernst, en Lawang werd Dinsdag wel onzacht uit zijn rustige rust gehaald door alarmsignalen, aanhoudend geronk van voorbijrazende vliegtuigen, gevolgd door herhaaldelijk kanongebulder en knallen van neervallende bommen „ergens", welke de deuren en ramen in Lawang van tijd tot tijd deden schudden.

Het publiek bleef rustig, zowel op straat als in de huizen.

En op de scholen waren de kinderen voorbeeldig in het nauwkeurig volgen der hun ingeprente aanwijzingen.

Er was geen gedrang, zelfs waren ze, althans uiterlijk, allerminst door angst bevangen.

Hulde aan het onderwijzend personeel en bloc, dat in betrekkelijk zeer korte tijd deze vastberadenheid in zulke jonge kinderen heeft weten te kweken.

Ook alle betrokken diensten waren bij het eerste alarmsein paraat.

Echter was evenals indertijd bij het eerste plaatselijke luchtalarm heel Soemberwaras in rustige onwetendheid gelaten.

Geen alarmgeluid geen tongtongslag, ofschoon er twee gardoes staan ieder met een tongtong, een bij de overweg en de tweede op de viersprong Soemberwarasweg-Serajoeweg.

De Europese bewoners uit die wijk die thuis waren, moesten er maar zelf echter zien te komen wat het was, toen ze in de verte kanonschoten en bommen hoorden.

Toen het luchtgevaar zowat geëindigd was, klonken er plotseling tot tweemaal toe twee tongtongslagen aan de Serajoeweg.

Blitars eerste luchtalarm.

De correspondent van „De Indische Courant" te Blitar meldde:

Dinsdagmorgen kreeg Blitar voor de eerste maal luchtalarm. Toen tegen 10.40 uur het alarmsignaal weerklonk, vluchtte het publiek op straat onmiddellijk naar de hier en daar aanwezige schuilkelders en loopgraven; zij die zulke schuilplaatsen niet konden bereiken, zochten hun heil in huizen of onder geboomte. Ook de schoolkinderen zochten onmiddellijk dekking in de op het schoolerf aanwezige loopgraven. Anderen weer kropen onder bruggen of gingen in goten liggen. Tijdens het alarm scheen het auto- en dogkarverkeer in de kotta stil te zijn gelegd.

Dank zij der intensieve en geregelde voorlichting van Bestuur en Politie gedroeg de bevolking zich rustig.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Za. en Zo.:

Telegram Afdeling:
6.6: Hr. Carrière, tel. 553, Hotel kamer 29.
7.6: Hr. Nukoop, tel. 832, Negropont 75A.

Shipping & Supplies: Hr. Meinster, tel. 304, L. de Colignylaan 20.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Wortel, tel. 448, Bernhardlaan 5.

Prot. Gem. Emmastad: Kerkdiensten, Zondag 7 Juni: 9.30 en 17.00 uur (Hernhutter liturgie). In beide diensten bediening van de Heilige Doop. Voorganger: Ds. C. Th. Steenstra.

LUCHTALARM.

Brandwacht betrekken op de bovenste verdieping of zolder.

Ga niet op de kruispunten staan kijken naar hetgeen gaat gebeuren.

DE HEER EN MEVR.

Robër - van der Horst

geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun zoon

André Herman.

St. Elisabeth's Gasthuis.
5 Juni 1942.

1780

Ons Hoekje.

Dit zullen de Dames lezen.

VAN DEZE TIJD.

Hebben wij verleden maand het huwelijk bezien in zijn, voor ons meest wezenlijke waarde, nl. als Sacrament, nu zullen wij onze aandacht eens laten gaan over enige sociaal-culturele aspecten.

Eén der gemeenplaatsen, die tot doel hebben aan te duiden, dat men zich tot het huwelijk als tot een ernstige en moeilijke taak moet voorbereiden, is deze: dat verloofden meestal ten onrechte menen, dat zij, mèt het huwelijk, het Aardse Paradijs gaan intreden.

Tòch heeft het huwelijk, het gezin, één ding van het Aardse Paradijs behouden: binnen de begrenzing van het gezin, zijn de man en de vrouw even vrij, even onbeperkt, maar ook even „alleen", als het eerste mensenpaar. Dit is één der mooiste, maar ook één der moeilijkste zijden van het huwelijk, waar menigeen op is gestrand. Vooreerst ziet men hierin wel zeer duidelijk hoe „vrijheid" niet identiek is met „ongebondenheid" en dat het benutten dier vrijheid een zéér moeilijke kunst is.

Ook zeggen wij wel eens, dat wij verstandiger zouden zijn geweest dan Eva en niet naar de slang geluisterd zouden hebben; maar ik geloof, dat vele onzer moderne vrouwtjes alle appels van de boom wel zouden hebben willen eten, als de slang dan maar beloofd had, iedere ochtend een partijtje „bridge-met-een-blinde" te komen spelen; m.a.w. de meesten van ons weten óók geen weg meer met die „eenzaamheid-met-zijn-tweeën".

Deze twee moeilijkheden zijn echter hoofdzakelijk problemen der meer gegoeden: de mensen met „vrije tijd". De armeren hebben gewoonlijk geen tijd, om zich erg druk te maken over die eenzaamheid; en ook is er voor het niet verstaan der vrijheid niet veel gevaar: onze moderne plutocratische maatschappij laat hun het één noch het ander.

Voor den normalen mens is het gezin de enige plek, waar hij het dichtst mogelijk komt bij de verwerkelijking van wat hij hoort te zijn: een **vrij en volkomen mens.**

Laten wij eerst den man eens bezien! Hij is in zijn gezin ontegenzeggelijk vrij. Ook buitenshuis kan hij eten: maar alleen thuis kan hij eten in hemdsmouwen of in pyama, indien hij dat verkiest. En ik zou het restaurant willen zien, waar men hem zijn diner in de bar bracht, „omdat vandaag de wind van de andere kant komt".

Ook buitenshuis kan hij een boek lezen, maar waar kan hij dat doen, voor over op de grond liggend, met een kop thee naast zich?

Ook buitenshuis kan hij slapen, maar zou er wel één hotel gevonden worden, waar men desgewenst de keuken voor hem als slaapkamer inricht, omdat die het voordeligst gelegen is? En toch kan hij al die dingen en nog onnoemelijk veel meer thuis doen, want alleen thuis is hij zijn eigen baas, thuis gelden de door hemzelf gestelde regels, die hij bovendien, zo vaak hij dat wenst kan wijzigen.

En nergens kan hij zich ontplooien, zoals hij dat doet in zijn gezin, nergens kan hij als daar al zijn faculteiten ontwikkelen. Buitenshuis is hij een timmerman, musicus, buschauffeur, arts, onderwijzer of jurist, maar ook alléén dat. „Wie is dat?" „O, dat is Jansen de timmerman" of „Dr. Pietersen, de oogarts". Maar thuis is de timmerman, behalve man en vader, nog misschien huis- en decoratie-schilder, trombonespeler, voetballer en kenner der plaatselijke politiek. Ik heb een knap en gevierd jurist gekend, wiens grootste geluk het was, om 's Zaterdags en 's Zondags kasten en tafels te gaan versjouwen, een geluk dat zijn echtgenote maar met een half hart deelde. En een politicus van naam had een ware hartstocht om alle sloten en klokken uit elkaar te nemen en schoon te maken.

Bij de sloten hield hij dan gewoonlijk enkele schroeven op onverklaarbare wijze over en de klokken liepen na dat experiment meestal nooit meer. Maar dat doet er niet toe. De grondwaarheid van al deze liefhebberijen is: dat als iets waard is gedaan te worden, het waard is zèlfs slecht gedaan te worden.

En het best toont de mens zijn scheppende qualiteiten in zijn liefhebberijen. Of hij nu tot verschrikking van zijn vrouw en verrukking van zijn kinderen, de schuiftrompet bespeeld; of hij nu door-een-of-andere-mysterieuze-reden-nooit-tot-wasdom-komende tomaten zaait; of hij wankele kippenhokken construeert, waar geen kip, die zichzelf respecteert, een ei in zou leggen: hij **schept** ontegenzeggelijk. Hij gebruikt die kostelijkste aller menselijke gaven: het uit „iets" „iets anders" te maken, het menselijk scheppen. Daarvoor is hij hier: om God te loven, door zichzelf wijzer en beter te maken door middel der Schepping èn door de Schepping a.h.w. te voltooien door haar met zijn geest te bemeesteren. En dit doet hij volmaakter in zijn liefhebberijen, omdat het daar niet gebeurt als „middel" om in de nooddruft te voorzien, omdat utiliteitsoverwegingen er geen of een geheel ondergeschikte rol spelen; maar hij kiest naar eigen vrije wil: hij schept uit puur genot en vervulling, om te scheppen.

En nu de vrouw.

Wij spraken er reeds over in ons artikeltje over „De vrouw als vrouw", hoe zij „de grote amateur" is, hoe het gezin bij uitstek haar terrein is en hoe zij in dat gezin „alles" moet zijn.

En daar een mens volkomener en harmonieuzer mens is, naarmate hij zich evenwichtiger en alzijdiger ontplooit, is dus inderdaad ook het gezin voor haar de plaats, waar zij het ideaal „mens te zijn", zo dicht als haar mogelijk is, benadert. En tenslotte, behalve in vrijheid te leren uit de Schepping en mede te scheppen, vervult de mens zijn derde en grootste taak in het huwelijk; het voortzetten van het menselijk geslacht en voor dit nieuwe geslacht zo goed mogelijk voorwaarden te scheppen, en de weg te wijzen om op zijn beurt weer in staat te zijn, zijn taak in de wereld te vervullen.

Hoe „belangrijk" een mens ook buitenshuis mag zijn, hij is een nummer, een schroef, een onderdeel, een boven- of ondergeschikte, maar thuis is hij: **mens.**

De voorwaarden te scheppen, tot een zo goed en volledig mogelijke ontplooiing van den mens in de schoot van het gezin; ziedaar de wezenlijke en grondtaak der maatschappij. En als de verwerkelijking hiervan zeer veel te wensen over laat; als de maatschappij op bepaalde mensengroepen te zeer beslag legt, of haar de noodzakelijke middelen tot levensonderhoud onthoudt, zo dat er geen levensvreugde rest, waardoor zij hun natuurlijke en rechtmatige voltooiïng in het gezin niet kunnen vinden, dan is dat een cardinaal gebrek in die maatschappelijke orde en schiet die maatschappij te kort in de taak, wier vervulling haar bestaan moest rechtvaardigen. De mens is er zeker niet voor een bepaalde maatschappelijke orde of voor de staat; maar de staat en de maatschappelijke orde zijn er wel voor de gezinnen.

En het zal dan ook één der voornaamste zorgen der mensheid uit moeten maken, de condities voor het gezinsleven, zo gunstig mogelijk te maken en wel op tweeërlei wijze: van buiten af door de staat, als gezagsdrager van de samenleving; maar niet minder van binnenuit, door onszelven.

Slechts een zo diep mogelijk besef en van een zo juist mogelijk inzicht in, wat het gezin voor ons mens-zijn betekent, kunnen ons hier de goede weg wijzen. Het is jammer, dat wij op zo hardhandige wijze tot bezinning in het algemeen, gedwongen moesten worden: maar laten wij in 's hemels naam deze oorlogstijd, die „handelen" en „doen" voor een groot gedeelte heeft lamgelegd en onze dadendrang heeft bevroren door een ijzige sch... benutten, om ons te bezinnen, op... wij, als de tijd van „handelen", ... „herstellen" en reorganiseren" weer ... aangebroken met meer wijsheid, ... ook met meer bereidwilligheid en ... de, zullen staan tegenover de problemen, van welker oplossing het wel... der mensheid afhangt.

DE AMIGOE-RECEPTEN VAN DE WEEK.

Hier volgen 2 bananen-recepten. Men diene evenwel in het oog te houden, dat „bananen" niet zijn, de vruchten, die wij, d.z. de Nederlandse dames gewoon zijn zo te betitelen, want ... heten hier eigenlijk „bacoven". ... „bananen" zijn hier die hele grote ... bananen, die men niet zo, rauw, ... eten.

Gebakken bananen (Banana hasá).

Een hele rijpe banaan wordt in ... ge schijfjes gesneden en daarna in ... slaolie gebakken, tot zij mooi bruin ... Men eet haar bij vlees of vis.

En nu een dessert van bananen.

Bananen in de oven (Banana horná).

Men schilt 3 à 4 rijpe bananen ... plaatst haar in een bakblik met 4 ... lepels water. Vervolgens bestrijkt ... de bananen aan de bovenzijde met ... eetlepels boter en bestrooit haar daarna met 2 eetlepels basterdsuiker. ... plaatst het bakblik nu in een van te voren goed verwarmde oven. Nu ... dan moet men de bananen even ... druipen. Na ongeveer een uur is ... nagerecht klaar.